Zarządzenie nr 7/2026/2027
Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
z dnia 2 listopada 2026 r.

w sprawie wprowadzenia zasad postępowania w przypadku występowania niekorzystnych warunków termicznych w środowisku pracy w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2026 r., poz. 1362, ze zm.) w związku z art. 207§ 2, art. 212, art. 237^{11a} i art. 237^{12} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2026 r., poz. 1245) oraz § 30a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2021 r. poz. 2088)

zarządzam,

co następuje:

§ 1

1. Zarządzenie określa zasady postępowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, zwanym dalej „UKW", w przypadku występowania niekorzystnych warunków termicznych w środowisku pracy, w szczególności wysokiej temperatury w pomieszczeniach pracy oraz wysokiej temperatury podczas wykonywania pracy na otwartej przestrzeni.
2. Celem zarządzenia jest:
   1) ograniczenie wpływu niekorzystnych warunków termicznych na zdrowie pracowników;
   2) zapewnienie właściwej organizacji pracy podczas występowania wysokich temperatur;
   3) określenie sposobu reagowania na występowanie wysokiej temperatury;
   4) wskazanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych odpowiednich do rodzaju wykonywanej pracy;
   5) określenie odpowiedzialności osób kierujących pracownikami;
   6) zapewnienie jednolitych zasad postępowania w jednostkach organizacyjnych UKW.

§ 2

1. Zarządzenie stosuje się do pracowników UKW wykonujących pracę w szczególności na stanowiskach:
   1) nauczycieli akademickich;
   2) lektorów;
   3) pracowników administracyjno-biurowych;
   4) pracowników kolegiów, sekretariatów i biur;
   5) pracowników gospodarczych;
   6) pracowników sprzątających;
   7) konserwatorów;
   8) pracowników remontowych;

9) pracowników wykonujących prace dekarskie;
10) pracowników wykonujących prace na wysokości;
11) pracowników poligrafii;
12) pracowników pracowni technicznych;
13) pracowników laboratoriów i pracowni specjalistycznych;
14) pracowników obiektów sportowych;
15) pracowników wykonujących prace transportowe;
16) pracowników wykonujących prace związane z utrzymaniem terenów zewnętrznych i zieleni;
17) pracowników innych stanowisk, jeżeli charakter lub warunki wykonywania pracy powodują narażenie na niekorzystne warunki termiczne.

2. Szczegółowe rozwiązania organizacyjne dla poszczególnych grup stanowisk określa Załącznik nr 2 do zarządzenia.
3. Postanowienia zarządzenia stosuje się z uwzględnieniem:
   1) rodzaju wykonywanej pracy;
   2) miejsca wykonywania pracy;
   3) stopnia wysiłku fizycznego;
   4) czasu ekspozycji na wysoką temperaturę;
   5) bezpośredniego nasłonecznienia;
   6) występowania dodatkowych źródeł ciepła;
   7) występowania innych czynników szkodliwych lub niebezpiecznych;
   8) warunków technologicznych występujących na danym stanowisku.

§ 3

1. Przez „niekorzystne warunki termiczne” rozumie się warunki środowiska pracy, w których temperatura, nasłonecznienie, wysiłek fizyczny lub inne warunki związane z temperaturą mogą powodować zwiększone obciążenie cieplne organizmu pracownika.
2. Przy ocenie warunków termicznych należy uwzględniać rzeczywiste warunki występujące na stanowisku pracy, a nie wyłącznie temperaturę powietrza na zewnątrz budynku.
3. W pomieszczeniach pracy ocenę temperatury przeprowadza się w miejscu reprezentatywnym dla warunków, w których faktycznie wykonywana jest praca.
4. W przypadku pracy na otwartej przestrzeni uwzględnia się w szczególności temperaturę otoczenia, bezpośrednie nasłonecznienie, rodzaj podłoża, wysiłek fizyczny, czas ekspozycji oraz możliwość zapewnienia odpoczynku w miejscu chronionym przed słońcem.

§ 4

1. Od dnia 11 stycznia 2027 r. w pomieszczeniach pracy należy zapewnić temperaturę nie wyższą niż 35°C, chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają.
2. Przy pracach wykonywanych na otwartej przestrzeni, związanych z wysiłkiem fizycznym powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej:
   1) 1500 kcal (6280 kJ) u mężczyzn;
   2) 1000 kcal (4187 kJ) u kobiet

– temperatura nie może być wyższa niż 32°C, chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają.

3. Prace w pomieszczeniach pracy oraz na otwartej przestrzeni nie mogą być wykonywane w czasie, w którym temperatura, z uwagi na warunki atmosferyczne, przekracza odpowiedni próg określony w ust. 1, z uwzględnieniem wyjątków przewidzianych w § 30a ust. 8 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP.
4. Jeżeli temperatura w pomieszczeniu pracy, z uwagi na warunki atmosferyczne, przekroczy:
   1) 28°C – przy pracach niewymagających szczególnego uwzględnienia wysiłku fizycznego;
   2) 25°C – przy pracach związanych z wysiłkiem fizycznym powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i 1000 kcal u kobiet

   – pracodawca zapewnia odpowiednie rozwiązania techniczne obniżające lub ograniczające wzrost temperatury albo stosuje odpowiednie rozwiązania organizacyjne minimalizujące wpływ temperatury na zdrowie pracowników.
5. Przy pracach wykonywanych na otwartej przestrzeni, gdy temperatura z uwagi na warunki atmosferyczne przekroczy 25°C, UKW stosuje odpowiednie rozwiązania organizacyjne minimalizujące wpływ temperatury na zdrowie pracowników.
6. Rozwiązania, o których mowa w ust. 4 i 5, dostosowuje się do warunków i specyfiki wykonywanej pracy.
7. Przekroczenie wartości 28°C lub 25°C, o których mowa w ust. 4, nie oznacza automatycznie obowiązku skrócenia czasu pracy każdego pracownika ani automatycznego zwolnienia pracownika z wykonywania pracy.

§ 5

1. W przypadku występowania wysokiej temperatury w pierwszej kolejności stosuje się, w miarę możliwości technicznych, rozwiązania ograniczające wzrost temperatury.
2. Do rozwiązań technicznych należą w szczególności:
   1) sprawna wentylacja;
   2) klimatyzacja, jeżeli jest dostępna i przeznaczona do danego pomieszczenia;
   3) urządzenia ograniczające wzrost temperatury;
   4) rolety, żaluzje lub inne osłony przeciwsłoneczne;
   5) ograniczenie bezpośredniego nasłonecznienia;
   6) ograniczenie dodatkowych źródeł ciepła, jeżeli nie koliduje to z procesem technologicznym;
   7) właściwa konserwacja urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.
3. W pomieszczeniach, w których zastosowanie określonego rozwiązania technicznego mogłoby spowodować inne zagrożenie, należy zastosować rozwiązanie alternatywne.

§ 6

1. Jeżeli rozwiązania techniczne są niewystarczające albo nie mogą być zastosowane, stosuje się odpowiednie rozwiązania organizacyjne.
2. Rozwiązania organizacyjne mogą obejmować w szczególności:
   1) zmianę organizacji pracy;

2) zmianę kolejności wykonywania czynności;
3) wykonywanie najbardziej obciążających czynności w godzinach o korzystniejszych warunkach termicznych;
4) zmianę godzin wykonywania pracy na otwartej przestrzeni;
5) ograniczenie czasu ciągłej ekspozycji na wysoką temperaturę;
6) rotację pracowników;
7) czasową zmianę miejsca wykonywania pracy;
8) przeniesienie części czynności do pomieszczenia o korzystniejszych warunkach termicznych;
9) organizowanie możliwości odpoczynku w miejscu chronionym przed nadmierną temperaturą;
10) ograniczenie lub czasowe wstrzymanie określonych czynności, jeżeli ich wykonywanie w danych warunkach powoduje zagrożenie bezpieczeństwa pracownika.

3. Rozwiązania organizacyjne nie mogą naruszać przepisów dotyczących czasu pracy, odpoczynku dobowego i tygodniowego ani szczególnych wymagań dotyczących organizacji pracy na danym stanowisku.

§ 7

1. Dla poszczególnych grup stanowisk UKW stosuje się rozwiązania określone w Załączniku nr 2.
2. Kierownik jednostki organizacyjnej dobiera spośród wskazanych rozwiązań te, które są adekwatne do rzeczywistych warunków występujących w danym miejscu pracy.
3. W przypadku stanowiska, które nie zostało wymienione w Załączniku nr 2, kierownik jednostki organizacyjnej ustala sposób postępowania z uwzględnieniem § 4–6 oraz, w razie potrzeby, przy współpracy z Inspektoratem BHP i Ppoż.

§ 8

1. W salach dydaktycznych, wykładowych, seminaryjnych i językowych należy w szczególności:
   1) ograniczyć bezpośrednie nasłonecznienie;
   2) wykorzystać dostępne urządzenia wentylacyjne lub klimatyzacyjne;
   3) zapewnić możliwość przewietrzania pomieszczenia, jeżeli warunki i inne wymagania bezpieczeństwa na to pozwalają;
   4) w miarę możliwości wykorzystać salę o korzystniejszych warunkach termicznych;
   5) dostosować organizację zajęć do rzeczywistych warunków termicznych.
2. W przypadku zajęć wymagających zwiększonego wysiłku fizycznego stosuje się rozwiązania przewidziane dla pracy fizycznej, z uwzględnieniem rzeczywistego obciążenia pracownika.
3. Przy zajęciach prowadzonych na otwartej przestrzeni stosuje się zasady określone dla pracy na otwartej przestrzeni.

§ 9

1. W przypadku wysokiej temperatury w pokojach biurowych, sekretariatach, kolegiach i innych pomieszczeniach administracyjnych należy stosować w szczególności:

1) osłony przeciwsłoneczne;
2) dostępne rozwiązania wentylacyjne i klimatyzacyjne;
3) ograniczenie dodatkowych źródeł ciepła;
4) w miarę możliwości czasową zmianę pomieszczenia pracy;
5) zmianę organizacji wykonywania czynności wymagających przebywania w najbardziej nagrzanych pomieszczeniach.

2. Przy organizowaniu pracy należy w miarę możliwości uwzględniać różnice temperatur pomiędzy pomieszczeniami znajdującymi się w różnych częściach budynku.

§ 10

1. W okresie wysokich temperatur prace wymagające zwiększonego wysiłku fizycznego należy, w miarę możliwości, wykonywać w godzinach o korzystniejszych warunkach termicznych.
2. Należy w szczególności:
   1) ograniczyć długotrwałe wykonywanie najbardziej obciążających czynności;
   2) organizować rotację pracowników, jeżeli jest możliwa;
   3) zapewnić możliwość odpoczynku w miejscu chronionym przed wysoką temperaturą;
   4) ograniczać wykonywanie ciężkich prac na otwartej przestrzeni w okresie największego nasłonecznienia.

§ 11

1. Najbardziej obciążające fizycznie prace remontowe i konserwacyjne należy, w miarę możliwości, planować w godzinach o korzystniejszych warunkach termicznych.
2. Należy uwzględnić:
   1) rodzaj wykonywanych prac;
   2) używane narzędzia i urządzenia;
   3) pracę w pomieszczeniach lub na otwartej przestrzeni;
   4) możliwość występowania dodatkowych źródeł ciepła;
   5) pracę na wysokości;
   6) stosowną odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

§ 12

1. Prace dekarskie oraz inne prace na dachach należy organizować z uwzględnieniem temperatury otoczenia, bezpośredniego nasłonecznienia powierzchni dachu oraz wysiłku fizycznego.
2. W miarę możliwości najbardziej obciążające prace należy wykonywać w godzinach porannych.
3. Należy ograniczać czas ciągłej pracy na silnie nagrzanej powierzchni dachu oraz organizować możliwość odpoczynku w miejscu chronionym przed słońcem.
4. Kierownik organizujący pracę na wysokości jest obowiązany uwzględnić wpływ wysokiej temperatury na możliwość bezpiecznego wykonywania pracy.
5. W przypadku wystąpienia warunków powodujących zwiększone ryzyko zasłabnięcia, utraty równowagi lub innego zagrożenia pracę należy przerwać do czasu przywrócenia bezpiecznych warunków.

§ 13

1. W pomieszczeniach poligraficznych, warsztatowych i technicznych należy uwzględnić dodatkowe źródła ciepła związane z pracą maszyn i urządzeń.
2. W razie wysokiej temperatury stosuje się, w miarę możliwości:
   1) sprawną wentylację;
   2) ograniczenie dodatkowych źródeł ciepła;
   3) rotację pracowników;
   4) ograniczenie czasu ciągłej pracy w najbardziej nagrzanej strefie;
   5) organizację odpoczynku poza strefą podwyższonej temperatury.
3. W przypadku stosowania substancji chemicznych należy dodatkowo uwzględniać wymagania wynikające z kart charakterystyki i instrukcji bezpiecznego wykonywania pracy.

§ 14

1. W laboratoriach i pracowniach specjalistycznych rozwiązania dotyczące wysokiej temperatury należy dostosować do wymagań procesu technologicznego i stosowanej aparatury.
2. Nie należy stosować rozwiązań, które mogłyby powodować dodatkowe zagrożenie chemiczne, biologiczne, pożarowe, radiacyjne lub technologiczne.
3. W przypadku braku możliwości technicznego ograniczenia temperatury należy stosować odpowiednie rozwiązania organizacyjne ograniczające ekspozycję pracowników.

§ 15

1. W halach sportowych, salach gimnastycznych i innych obiektach sportowych należy uwzględniać zarówno temperaturę pomieszczenia, jak i zwiększony wysiłek fizyczny pracowników.
2. W przypadku wysokiej temperatury należy, stosownie do warunków:
   1) ograniczyć czas ciągłego wykonywania najbardziej obciążających czynności;
   2) organizować możliwość odpoczynku;
   3) ograniczyć dodatkowe źródła ciepła;
   4) zapewnić prawidłową wentylację;
   5) w miarę możliwości wykorzystać pomieszczenia o korzystniejszych warunkach termicznych.

§ 16

1. Przy temperaturze przekraczającej 25°C należy zastosować rozwiązania organizacyjne odpowiednie do rodzaju pracy.
2. W szczególności należy:
   1) planować cięższe prace w godzinach porannych;
   2) ograniczać pracę w okresie największego nasłonecznienia;
   3) zapewnić możliwość odpoczynku w cieniu lub innym miejscu chronionym przed bezpośrednim działaniem promieniowania słonecznego;
   4) zapewnić napoje zgodnie z obowiązującymi przepisami;
   5) stosować rotację pracowników, jeżeli jest możliwa;

6) ograniczać czas ciągłej ekspozycji na wysoką temperaturę.

§ 17

1. UKW zapewnia napoje na zasadach określonych w przepisach dotyczących profilaktycznych posiłków i napojów.
2. Napoje powinny być dostępne pracownikom w czasie wykonywania pracy w warunkach uzasadniających ich zapewnienie.
3. Rodzaj i temperatura napojów powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy.
4. W szczególności obowiązek zapewnienia napojów występuje w przypadkach określonych w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz. U. z 1996 r., nr 60, poz. 279).
5. Napoje powinny być dostępne w ilości zaspokajającej potrzeby pracowników.

§ 18

1. Kierownik jednostki organizacyjnej monitoruje warunki termiczne w miejscach pracy podległych pracowników.
2. Szczególną uwagę należy zwrócić na:
   1) pomieszczenia silnie nasłonecznione;
   2) pomieszczenia bez skutecznej wentylacji;
   3) pomieszczenia bez klimatyzacji, jeżeli występuje w nich znaczny wzrost temperatury;
   4) pomieszczenia techniczne;
   5) hale i sale sportowe;
   6) pracownie;
   7) miejsca wykonywania prac remontowych;
   8) dachy;
   9) miejsca wykonywania pracy na otwartej przestrzeni.
3. W przypadku wystąpienia warunków wymagających zastosowania dodatkowych działań kierownik może udokumentować temperaturę i zastosowane rozwiązania w Karcie oceny warunków termicznych stanowiącej Załącznik nr 1.

§ 19

1. Kierownik jednostki organizacyjnej:
   1) organizuje pracę w sposób uwzględniający występowanie niekorzystnych warunków termicznych;
   2) reaguje na zgłoszenia pracowników;
   3) wdraża odpowiednie rozwiązania techniczne i organizacyjne;
   4) zapewnia pracownikom dostęp do napojów, jeżeli wynika to z przepisów;
   5) informuje pracowników o przyjętych rozwiązaniach;
   6) współpracuje z Inspektoratem BHP i Ppoż.
2. W przypadku wystąpienia warunków mogących stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników kierownik niezwłocznie podejmuje działania zmierzające do ograniczenia zagrożenia.

§ 20

1. Pracownik jest obowiązany:
   1) przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
   2) stosować się do ustalonej organizacji pracy;
   3) korzystać z udostępnionych rozwiązań ochronnych;
   4) informować przełożonego o złym samopoczuciu związanym z wysoką temperaturą;
   5) informować przełożonego o zauważonych zagrożeniach związanych z warunkami termicznymi.
2. W przypadku wystąpienia objawów mogących wskazywać na przegrzanie organizmu pracownik powinien niezwłocznie poinformować przełożonego.

§ 21

Inspektorat BHP i Ppoż.:

1. prowadzi nadzór nad przestrzeganiem zasad określonych w zarządzeniu;
2. wspiera kierowników jednostek organizacyjnych;
3. analizuje zgłaszane przypadki niekorzystnych warunków termicznych;
4. przeprowadza kontrole warunków pracy w razie potrzeby;
5. współpracuje przy aktualizacji oceny ryzyka zawodowego, jeżeli warunki termiczne wpływają na ryzyko zawodowe.

§ 22

1. Jeżeli występowanie wysokiej temperatury może powodować zwiększenie ryzyka zawodowego, należy przeanalizować potrzebę aktualizacji oceny ryzyka zawodowego.
2. Szczególną uwagę należy zwrócić na stanowiska:
   1) związane z wysiłkiem fizycznym;
   2) wykonywane na otwartej przestrzeni;
   3) wykonywane na dachach i wysokości;
   4) wykonywane w pomieszczeniach silnie nagrzewających się;
   5) związane z obsługą urządzeń będących źródłem ciepła;
   6) związane z innymi czynnikami szkodliwymi lub niebezpiecznymi.

§ 23

1. Rozwiązania organizacyjne, o których mowa w § 6 ust. 2 określają kierownicy jednostek organizacyjnych.
2. Kierownicy jednostek organizacyjnych UKW odpowiedzialni są za poinformowanie o zastosowaniu konkretnego rozwiązania w stosunku do swoich pracowników.

§ 24

1. W przypadku wystąpienia warunków wymagających zastosowania dodatkowych rozwiązań organizacyjnych można sporządzić Kartę oceny warunków termicznych.
2. Karta może obejmować w szczególności:
   1) miejsce wykonywania pracy;
   2) stanowisko;
   3) temperaturę;
   4) rodzaj wykonywanej pracy;

5) występowanie nasłonecznienia;
6) występowanie dodatkowych źródeł ciepła;
7) zastosowane rozwiązania techniczne;
8) zastosowane rozwiązania organizacyjne;
9) czas stosowania rozwiązania.

§ 25

1. Załączniki nr 1 i 2 stanowią integralną część zarządzenia.
2. Zarządzenie zostało opracowane po przeprowadzeniu konsultacji z pracownikami w ramach prac komisji BHP.
3. Kierownicy jednostek organizacyjnych są obowiązani zapoznać pracowników z zasadami określonymi w zarządzeniu.
4. W sprawach nieuregulowanych zarządzeniem stosuje się przepisy Kodeksu pracy oraz przepisy wykonawcze dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy.
5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.
6. Postanowienia § 4 stosuje się od dnia 11 stycznia 2027 r.

Rektor

prof. dr hab. Bernard Mendlik